

նին — թէ իսկ պատահական — այդ մօտաւորութեանը մէջ տեսնելէ թելադրական խորհուրդ մը:

Ամանորէն, այսինքն կեանքի տօնէն, անմիջապէս յետոյ հանդիպած առաջին տօնը, որ Աստուածորդուոյն ծննդեան յիշատակին փառաբանութեան է նուրիուած, կրնանք նկատել կոչ մը կամ ազդարարութիւն մը, մեզի ուղղուած, հասկնալու համար թէ մարդիկ ի՞նչ կերպով, ի՞նչպիսի ներշնչումներով եւ ի՞նչ պարտականութեանց կատարումով պիտի կարենան արդէքաւորել իրենց կեանքը: — Արդարեն, Քրիստոսի ծնունդը, այսինքն Ընոր աստուածային լրութեան մարմատորեալ և մարդացեալ յայնութիւնը մեր մէջ, իսքն իսկ, իբրև պատմական եղելութիւն և իբրև կրօնական «խորհուրդ մեծ եւ սքանչելի», հրաշվիօրէն կը ցուցնէ զայն մեզի: Անոր Ծնունդը՝ մեր վերածնութիւնն է մեր հոգեկան կեանքին իսկութեանը մէջ: Աստուածոյ մտածումովը, զիստուած մեր մէջ զգալու, մեր ըմբռնումը անոր ներդորութեամբը սրբելու ջանքն է որ պիտի լուսաւորէ կեանքին խորհուրդը և մեզի հասկնէ անոր արդէքը:

Առանց կրօնքին ուղիղ ազգեցութեանը, կեանքը ուրիշ բան պիտի չինէր ստուգիւ, եթէ ոչ անհիտէալ և խօսական դեգերանք մը խառնակ արանեաներու երկանքին, անծանօթ՝ այն ճամբաներուն, որոնցմէ միայն մարդ կրնայ հասկի բարձրագոյն զագաթներ:

* * *

ՀԱԽԱՑՎԻ ԵՒ ՄՑԱԽՈՒՄԻ ՑՈՂՎԵՐ

ՔՐԻՍՏՈՆԵԻՆ ՈՒՂԻԴ, ՃԱՆԱՊԱՐՀԸ

Լուսը կը ծագի արդարին համրան վրայ, ու անդադար կը մեծնայ՝ մինչեւ որ տիւը իր կատարելութեան մէջ ըլլայ: Առանց յանդինութեան, առանց յամառութեան, ընդհակառակին խոնարհութեամբ և ախնածութեամբ՝ քրիստոնեան յառաջ կ'ընթանայ ամեւր քալուածքով մը եւ անշեղ դիմի մը վայէին, առանց ըստ մէկ կամ միւս փողմ հակիւու զնայ յաճախ անորոշ մնալ երրեմն այս երբեմն այն բանին՝ բայց ոչ մնաւ, երկար ատեն, պարտականութեան մտանի: Իր ճամրան գծուարին է իներես և ցից, բայց ուղիղ: Դեպի յաւիտենութիւն իր ճամրան վրայ, աւելի կը սիրէ վերք սասնալ բայց մոլորի: Զի մտահոգութեամբ երբեք թէ կրնայ վիրաւոր ու արիւնալուայ հասնի, երբեք է որ հասնի Ու իր վայլերէն իւրաքանչիւրեա, նախորդին գիծին վրայ շարունակուած միւտ, զինքը միւտ աւելի կը մտացնէ նպասակիցիւն:

ՔՐԻՍՏՈՆԵԱՆ ԲԱՆԱՍՏԵԴԸ ՄԸ

Աներկեանորէն, բանաստեղծ մարդուն լաւագոյնն է միշտ բանաստեղծը, պահ մը և բոլորին հայեցողական ուրարտի մը մէջ, տեսակ մը վերածնած մարդ է, անոր պատկերն է գոնե: ու ճամրան նոր մարդը, Աստուածոյ հոգիին շռնչովը երկրորդ անդամ ստեղծուած մարդը, ինքն ալ կրնայ պատկերը ըլլայ բանաստեղծին, վասնը միւն ալ, ինչպէս բանաստեղծը մարդն է իրապէս հասած բարձրութեանը գուռ գաղափարին, բայց գաղափարի մը՝ որ իր կարգին իրականութիւն մը, իրազաւթիւն մը կը գտնայ, գաղափարի մը՝ որ կեանք մը յառաջ կը բերէ, և որ կը վերացնէն մարդը, պահանջի բանաստեղծութիւնն էլմարդիս ստեղծագործութիւն, բանաստեղծութիւն բառին ճշգրիտ իմաստին համեմատ, բայց ստեղծագործում ամրող մարդու մը, որ միանգամյան մտածում սէր և գործունէութիւն է, ու մարդու մը, որ կը մտածէ, կը սիրէ եւ կը գործէ՝ բայց կստուծոյ:

Ա. Վ.